

AMURITUNNELIN SATAKUNNANKADUN SUUAUKKO JA AMURILINNAN POISTUMISTIE
VAIKUTUKSET RAKENNETTUUN KULTTUURIYMPÄRISTÖÖN
JA KAUPUNKIKUVAAN

9.10.2020 WSP Finland Oy
ak nro 8676, Näsikallion ETL ja Amuritunneli

1. ARVIOINNIN LÄHTÖKOHDAT

Tämä arviointi sisältää Näsikallion eritasoliittymän kautta Rantaväylän tunneliin johtavan Amuritunnelin ramppirakenteiden vaikutusarvioinnin kaupunkikuvan, viherympäristön ja kulttuuriympäristön näkökulmista. Maanalaisten tilojen sisäänajojen rampeja kaupunkirakenteeseen sijoitettaessa on keskeistä ympäristöön soveltaminen sekä mahdollisten kaupunkitilaa heikentävien vaikutusten lieventäminen.

Kappaleissa 2.-4. käsitellään Amuritunnelin suuaukon sekä siihen liittyvien liikennejärjestelyiden vaikutusta osa-alueittain: kaupunkikuva, viherympäristö ja kulttuuriympäristö. Vaikutusarviokehikko on jaoteltu lähimpien katujen mukaan (kts. kartta oikealla alhaalla). Muu ympäristö käsittää lähiympäristön ja kaukoympäristön, joiden rajaksi on määritetty noin 200 metriä rampista. Kehikko on väritetty sen mukaan, millainen vaikutus on: **harmaalla**, kun vaikutusta ei ole, **keltaisella**, kun vaikutusta on ja **punaisella**, kun vaikutus on suuri ja aihe/kohde vaatii erityisen hyvää suunnittelua ja toteutusta.

Kappaleessa 5. käsitellään erikseen Amuritunnelin poistumisportaan ja korvausilmakuilun vaikutuksia.

Vaikutusarviossa on tarkasteltu sisäänajoja laatutasoltaan ns. perustasoisina, ja esitetty vaatimuksia laadukkaaseen suunnitteluun niiltä osin, kun kaupunkikuvallinen, maisemallinen tai kulttuurihistoriallinen arvo voi selvästi heikentyä. Suosituksia suunnitteluun on esitetty liitteessä 3. 'Suosituksia Amuritunnelin sisäänajolle'.

LÄHTEET

M. Leskinen, J. Jaakkola, Tampereen kantakaupungin rakennuskulttuuri, 1998.
 M. Seppänen, I. Kalakoski, S. Karppinen, Tampereen keskustan rakennettu kulttuuriympäristö, 2012.
 S. Hirvikallio, Hämeenpuisto, Tampereen Esplanadi, 2012.
 Kunkun Parkin kaupunkikuva- ja kulttuuriympäristöselvitys, WSP Finland, 2020.
 Maisemasuunnittelu Hemgård, Hämeenpuiston puistohistoriallinen selvitys, 2015.
 Pirkanmaan rakennetun ympäristön kohteet (paikkatietoikkuna.fi / kartat.tampere.fi, 3.10.2017-11.9.2020)
 8676 Näsikallion eritasoliittymän ja Amuritunnelin yleissuunnitelma, Sitowise Oy, luonnos 2018.

Valokuvat, kartat, kaaviot ja havainnekuvat:
 WSP Finland, 2017-2020 (ellei toisin mainittu)

Ajoramppien korkeatasoisella toteutuksella (rakenteiden mittasuhteet, materiaalit, pinnoitteet, kaiteet, valaistus) voidaan parantaa kaupunkikuvallista laatua, mutta välilliset vaikutukset tulisi huomioida harkitulla sijainnin ja reittien suunnittelulla laajemmin (estevaikutukset ja kävely-yhteyksien pidentyminen).

Vaikutusarviokehikossa muuttuva liikenne ja palveluiden elinvoimaisuus on luokiteltu välillisiksi vaikutuksiksi.

Ramppirakenteen ja aukon lisäksi viihtyisyyshaittaa voi aiheuttaa ramppiin tai rampista kanavoituva ajoneuvo-liikenne. Amuritunnelin liikennemääräarvio vuodelle 2025 (SITOWISE, 16.9.2018) on noin 9500 ajon/vrk ja vuodelle 2040 10 400 ajon/vrk. 1/3 liikenteestä arvioidaan tulevan idästä ja 2/3 lännestä. Amuritunnelin simuloitu liikennemäärä on siinä tilanteessa, että Kunkun Parkki on toteutettu. Nykyään Satakunnankatua pitkin kulkee n. 8400 ajon/vrk. Amuritunneli ei kuitenkaan merkittävästi lisää keskustan katuverkon kuormitusta.








Haittaa muodostavat myös ajoramppien yhteyteen tai lähialueelle sijoittuvat pelastus- tai IV-rakenteet, sekä erityisesti ramppiin liittyvät liikennemerkkit ja opasteet. Liikennemerkkien kaupunkikuvallista vaikutusta ei yleensä ole tapana arvioida suunnittelun yhteydessä, vaikka se on näkyvyydeltään usein merkittävä tekijä.



Vaikutusarviokehikon lähikadut, punaisella Amuritunnelin avokaukalo, sekä poistumisporras ja korvausilmakuilu.

2. KAUPUNKIKUVA

2.1 KATUTILA

	SATAKUNNANKATU	MUSTANLAHDENKATU	KORTELAHDENKATU	HÄMEENPUISTO	MUU YMPÄRISTÖ	MALLINNUKSET
NYKYTILA	 <p>Kuva 1. Satakunnankadun ja Mustanlahdenkadun risteys idästä.</p>	 <p>Kuva 2. Satakunnankadun ja Mustanlahdenkadun risteys lännestä.</p>	 <p>Kuva 3. Nykyiset opasteet Hämeenpuistossa idässä.</p>	 <p>Satakunnankadun ja Mustanlahdenkadun risteys, katse länteen suojatien kohdalla (vrt. kuva 1).</p>		
SUORAT VAIKUTUKSET	<p>Satakunnankatu muuttuu voimakkaasti, sekä n. 100 m pitkän avoimen tunnelisisäänkäynnin, liikennejärjestelyiden että kasvillisuuden osalta. Ajoväylät ovat osin kapeat: suoraan rampin etelä- ja pohjoispuolella on tila yksikaistaiselle ajoneuvoliikenteelle. Katukuvassa ajoneuvoliikenteen järjestelyt ja rakenteet nousevat hallitsevammiksi. Kadun keskiosa muuttuu avoimemmaksi ja jalkakäytävä hieman inttiimmäksi puuston siirtyessä lähemmäs rakennuksia (kts. taulukko 3. <i>Viherympäristö</i>). Aidat hallitsevat katua Mustanlahdenkadulta Korttelahdenkadulle, sekä tunnelin avo-osuuden kohdalla että keskisarakeilla, mikä vaatii kaiteiden hyvää ja yhtenäistä suunnittelua. Satakunnankadulle tulee uusi suojatie ja siltayhteys avoimen tunnelin yli – sillan diagonaalinen muoto parantaa myös autoilijoiden näköyhteyttä suojatielle. Myös liikennemerkkit tekevät varsin suuren vaikutuksen kaupunkikuvaan, sillä ne ovat visuaalisesti ja sijoittelultaan joustamattomia. Tunnelin sisäänkäynnille tulee uusi portaaliviitoitus (kts. Liite 3, osa: <i>Huomioita liikennemerkkeistä</i>). Viheralueet jalkakäytävien vierellä kapenevat Korttelahdenkadun ja Mustanlahdenkadun välissä.</p> <p>Koska katu on hyvin suora, näkyvät aidat ja rakenteet Satakunnankadun molemmista suunnista hyvin. Lännen suuntaan kohoava maasto korostaa sisäänajon näkymistä itään, mikä on saavutettavuuden kannalta hyvä. Maaston nousu myös lyhentää rampin avo-osuutta.</p>	<p>Mustanlahdenkatu muuttuu merkittävästi, sillä ramppi sijoittuu keskelle risteystä. Näköyhteys risteuksen yli heikkenee rampin rakenteiden vuoksi. Kaukana olevat suojatiet näkyvät heikosti Mustanlahdenkadulta (Kuva 2), mutta tilanne on huomattavasti parempi tunnelin ylittävän suojatiesillan kanssa.</p>	<p>Uudet liikennejärjestelyt, keskisarake ja sen kaide tulevat ulottumaan Korttelahdenkadun risteysasteen asti. Vaikutus on muutoin vähäinen.</p>	<p>Ramppi tulee ulottumaan n. 75 m päähän Hämeenpuistosta, joten itse rampin muutokset ovat pieniä kulttuurihistoriallisesti arvokkaalle Hämeenpuistolle. Suurin vaikutus tulee siitä, että Hämeenpuiston kohdalla kaistajärjestelyt vievät enemmän tilaa ja edellyttävät lisää opasteita. Ajourata leventyessä jalkakäytävä siirtyy hieman nykyiselle puistoalueelle uusien kaistajärjestelyiden vuoksi (käsitelty tarkemmin taulukossa 4.2 <i>Muu kulttuuriperintö</i>).</p>	<p>Rampin rakenteiden mataluuden ja kaupungin tiiveyden vuoksi ramppi näkyy pohjois-eteläsuunnaisilla kaduilla vain Satakunnankadun risteyksissä (esim. idässä Näsilinnankatu, Kuninkaankatu).</p> <p>Satakunnankadulla ja sen poikkikaduilla on runsaasti puita ja istutuksia, eteenkin Hämeenpuistosta länteen päin Satakunnankadun loppuun asti, mikä jonkin verran peittää poikkikatujen näkymiä rampille. Kaukoympäristöön ei ole vaikutusta rakenteiden mataluuden ja kaupungin ruutukaavarakenteen vuoksi.</p>	 <p>Satakunnankadun ja Mustanlahdenkadun risteys, katse itään (vrt. kuva 2).</p>  <p>Näkymä Hämeenpuistolta Amuritunnelille.</p>  <p>NYKYTILA: Hämeenpuistosta Amuritunnelille.</p>
VÄLILLISET VAIKUTUKSET	<p>Merkittävin <i>välillinen vaikutus</i> kohdistuu risteuksen ympärille keskittyvien lähipalveluiden toimintaan, koska asiointiyhteydet palveluihin heikkenevät. Tämä voi heijastua myös alueen kaupunkikuvaan liiketilojen toimintojen muuttumisen kautta. Lähipalveluiden näkyvyyden peittymistä (rampin rakenteiden, kaiteiden ja opasterakenteiden vuoksi) tulisi välttää, jottei rampin vaikutus palveluiden elinvoimaan olisi liian raju.</p>			<p>Hämeenpuistossa autoliikenteen ennustettaisiin lisääntyvän Satakunnankadun eteläpuolella ja vähenevän pohjoispuolella (SITO, 2018; laskelma tehty ottaen huomioon P-Kunkku toteutuneena). Kantakaupungissa Amuritunnelin itäpuolella liikenteen ennustetaan pääosin vähenevän, tunnelista huolimatta.</p>		

2.2 NÄKYMÄT RAKENNUKSISTA JA TONTEILTA

	SATAKUNNANKATU	MUSTANLAHDENKATU	KORTELAHDENKATU	HÄMEENPUISTO	MUU YMPÄRISTÖ	MALLINNUS
NYKYTILA	 <p>Kuvat 4 ja 5. Vuonna 2017 valmistunut asuinrakennus <i>Amurin hurmuri</i> Amuritunnelin sisäänkäynnin vieressä. Vasemmalla ilmakuva ja oikealla sisäkuva Satakunnankadun suuntaan. Kuvien lähteet: Kiinteistömaailma ja Bonava</p>	 <p>Kuva 6. Näkymä rampin kohdalle Impilinnan korkeimmasta (14. krs) kerroksestä.</p>				 <p>Näkymä Satakunnankatu 36:n asunnosta.</p>  <p>Näkymä liiketilasta toiseen kadun vastapuolella (nykyisin R-kioskista Salea kohti).</p>
SUORAT VAIKUTUKSET	<p>Mustanlahdenkadulla Satakunnankadun risteyksen lähellä on varsin korkeita kerrostaloja, josta tulee suora näkymä rampille, mikä vaatii rampilta hyvää soveltamista ympäristöön. Aivan rampin vieressä on 2017 valmistunut asuinkohde <i>Amurin Hurmuri</i>. Ramppi ja sen rakentamisvaihe tulevat vaikuttamaan katutason ja ensimmäisten asuin kerrosten näkymiin merkittävästi. Korkeasta asuinrakennuksesta <i>Impilinnasta</i> (kulttuurihistoriallisesti arvokas, kts. taulukko 4.1) myös näkyy rampille hyvin (kuva 5). Ympäröivien rakennusten korkeuksia on myös esitetty kartalla liitteessä 2.</p> <p>Satakunnankadulla puusto tulee olemaan hieman lähempänä kadunpuoleisia ikkunoita, joten lehvästöt tulevat hallitsemaan näitä ikkunanäkymiä hieman enemmän.</p>	<p>Rakennusten sijoittelun, rampin etäisyyden ja runsaan puuston vuoksi vaikutukset Korttelahdenkadun huoneistojen ja tonttien näkymään ovat rampin osalta pienempiä. Suurimmat muutokset tulevat puuston ja nurmikoiden siirrosta Satakunnankadun uusien katujärjestelyiden myötä.</p>	<p>Vaikutukset vähäisiä etäisyyden, rampin rakenteiden mataluuden ja kaupungin ruutukaavarakenteen vuoksi.</p>	<p>Ei vaikutusta etäisyyden, rampin rakenteiden mataluuden ja kaupungin ruutukaavarakenteen vuoksi.</p>		

3. VIHERYMPÄRISTÖ

Puuriveihin kohdistuvia työnaikaisia vaikutuksia on arvioitu rakentamisalueen laajuuden perusteella. Rakentamisalueen laajuutena on käytetty 5 m etäisyyttä ramppien tai avokaivantoa vaativien tunnelin osien ympärillä (vrt. Kunkun parkin sisäänajovaihtoehtojen kaupunkikuvallinen vaikutusten arviointi, WSP Finland 2015). Tällä etäisyydellä puuston ei arvioida säilyvän. Työnaikaisia vaikutuksia puustoon voidaan lieventää työmaan suunnittelulla, suojaamisella ja puuston ennakoivalla hoidolla.

3.1 MAISEMA JA KASVILLISUUS

	SATAKUNNANKATU	MUSTANLAHDENKATU	KORTELAHDENKATU	HÄMEENPUISTO	MUU YMPÄRISTÖ
NYKYTILA	 <p>Kuva 7. Satakunnankadun ja Mustanlahdenkadun risteyksen lounaisosasta. Satakunnankadun lehmuspuurivistö tekee kadusta erittäin vihreän ja peittää (pysäköityjen autojen ohella) näköyhteyksiä. Nurmikon kohdalle on suunniteltu tukimuuri.</p> <p>Satakunnankadulla on katu reunustava lehmuspuurivistö, joka jatkuu yhtenäisesti suorassa linjassa Hämeenpuistosta Sepänkатуun asti. Nykyinen puusto sijaitsee vain 4 m etäisyydellä suunnitellusta rampista.</p>	 <p>Kuva 8. Näkymä Mustanlahdenkadulta Satakunnankadun eteläpuolelta. Risteyksestä poistetaan kolme keskimäistä puuta.</p>	 <p>Kuva 9. Satakunnankadun lehmuspuut Amurinlinnaa vasten Hämeenpuistosta katsottuna. Puut siirtyvät hieman ja nurmialue kapenee. Kuvan lähde: Lumo.fi</p>		
SUORAT VAIKUTUKSET	<p>Satakunnankatua reunustavat lehmuspuurivit joudutaan vaihtamaan uusiin puuihin. Puurivistöä ei ole tarkoitus eikä tarve poistaa, mutta puurivin on välttämätöntä siirtyä nykyisestä linjasta, jotta Amuritunnelin ramppi ja liikennejärjestelyt mahtuvat kadulle. Pohjoispuolella puurivi siirtyy 1-2 metriä. Siirtymä ja uusien puiden lehvästö muuttaa Satakunnankadun lehmuspuurivistön yhtenäistä linjaa osaltaan. Laadukkaasti toteutettuna puiden uusimisella on mahdollisuus parantaakin kadun viihtyisyyttä, mutta puurivi on tärkeä sovittaa Satakunnankadun nykyiseen lehmuspuurivistöön.</p> <p>Kadunvarren nurmikot Satakunnankadun eteläpuolella on poistettava tai kavennettava korttelirajaan saakka, ja pohjoispuolella lähes korttelirajaan asti, jotta jalkakäytävälle on riittävästi tilaa. Satakunnankadulle Mustanlahdenkadun ja Kortelahdenkadun väliin on suunniteltu tukimuuria, johon voi olla hyvä lisätä istutuksia. Kaupunkikuva voi mahdollisesti kohentua myös sijoittamalla istutuksia ramppien ympäristöön, esimerkiksi rampin pitkälle keskisarakeelle Kortelahdenkadun ja Mustanlahdenkadun välissä.</p>	<p>Mustanlahdenkadulla Satakunnankadun risteyksen kohdalla poistetaan kokonaan kolme puuta, Satakunnankadun pohjois- ja kaakkoispuolelta. Tämä toisaalta helpottaa hieman näkyvyyttä esimerkiksi lähimmille suojateille.</p>	<p>Kortelahdenkadulta katsoessa puut ovat kauempana tien keskilinjasta.</p>	<p>Vaikutus Hämeenpuistoon on käsitelty taulukossa 4.2 Muu kulttuuriperintö.</p>	<p>Satakunnankadun poikkikatu- ja puut (eteenkin Hämeenpuistosta länteen päin Satakunnankadun loppuun asti) peittävät jonkin verran näkymiä rampille poikkikaduilta. Kaukoympäristöön ei ole vaikutusta etäisyyden vuoksi.</p>


4. KULTTUURIYMPÄRISTÖ

Taulukoissa 4.1 ja 4.2 mainitut kulttuuriympäristökohteet on merkitty liitteen 1. kartalle.

4.1 RAKENNUSPERINTÖ

	SATAKUNNANKATU	MUSTANLAHDENKATU	KORTELAH-DENKATU	HÄMEEN-PUISTO	MUU YMPÄRISTÖ	MALLINNUS
NYKYTILA	 <p>Kuva 10. Hämeenpuistosta, oik. <i>Impilina</i>. Saapuminen rampille.</p> <p>Amurin kaupunginosa rakennettiin 1860-luvulla Finlaysonin tehtaan työntekijöiden asuinalueeksi. Tunnelirampin viereiset rakennukset Satakunnankadulla on rakennettu pääosin 1960-luvulla. Satakunnankadun varrella rampin lähellä Museovirasto on määritellyt vain yhden rakennusperinnöllisesti tärkeän kohteen, <i>Amurilinnan</i>. Tämä Finlaysonin työntekijöille valmistettu asuinkortteli on aivan tunnelirampin vieressä. Siihen kuuluu:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Lamellitalo (4 krs) Mustanlahdenkadun varressa (1951) 2. Puuvillatehtaankatu 15 (4 krs) ja Hämeenpuisto 10 (6 krs) (1952) 3. Neljä lamellitaloa Satakunnankadun varressa (1953-54) 4. 44,2 m korkea tornitalo (14 krs) <i>Impilina</i> (1955) <p>Amurilinnan luokka: RM II. Tyyppiluokitus: rakennustaiteellisesti arvokas kaupunkikuvakokonaisuus, Arvoluokitus: erittäin merkittävä, alkuperäisyys suuri (Tampereen kantakaupungin rak. kult., 1998).</p>	<p>Ei arvokkaiksi määriteltyjä yksittäisiä lähikohteita. Hämeenpuiston RKY-alueeseen on tulkittu kuuluviksi myös puistoa reunustava rakennuskanta, josta lähimpänä tunnelin suuaukkoa on kuvassa 10. näkyvät rakennukset.</p>	 <p>Kuva 11. Aleksanterin kirkon näkyvyys Mustanlahdenkadun ja Satakunnankadun risteyksestä.</p> <p><i>Tampereen pääkirjasto Metso</i> sijaitsee lähellä tunnelirampia, korttelin verran etelään.</p> <p>Lähiympäristön rakennusperintökohteisiin kuuluvat myös <i>Aleksanterin koulu</i>, <i>Tampereen vanha reaalilyseo</i> ja <i>Yhteiskoulun lukio</i> Pyynikin kirkkopuiston eteläpuolella.</p> <p><i>Aleksanterin kirkko</i> (suojeltu, rakennusperinnöllisesti arvokas kohde), sijaitsee kaksi korttelia etelään. Se on Mustanlahdenkadun näkymäpäättäneä etelässä, Pyynikin kirkkopuistossa. Mustanlahdenkadun pohjoisena näkymäpäättäneä on Särkänniemi.</p> <p>Satakunnankadun katunäkymäpäättäneä idässä on Teatteri <i>Freneckell</i> n. 750 m päässä, mutta se näkyy nykyäänkin vähäisesti.</p>	 <p>Näkymä Aleksanterin kirkon suuntaan Mustanlahdenkadun ja Satakunnankadun risteyksestä.</p>		
SUORAT VAIKUTUKSET	<p>Rampin arkkitehtuurin sovittaminen tähän rakennustaiteellisesti tärkeään kohteeseen toisi alueelle paikkaan liittyvää identiteettiä.</p>	<p>Ei vaikutusta etäisyyden, rampin rakenteiden mataluuden ja kaupungin ruutukaa-varakenteen vuoksi.</p>	<p>Koska ramppi tulee sijoittumaan keskelle Satakunnankadun ja Mustanlahdenkadun risteystä on rampin kaiderakenteilla kaupunkikuvallinen vaikutus näkymään kohti Aleksanterin kirkkoa ja Särkänniemen suuntaan. Vaikutusta kirkkoon lieventää kuitenkin se, että maasto kohoaa Aleksanterin kirkon kohdalla: kirkko ei tule peittymään sisäänajon kaiteiden taakse.</p> <p>Kaupunkikuvallinen vaikutus Tampereen pääkirjastoon on lähes merkityksetön. Puuston, sekä kirjaston sijainnin ja muodon vuoksi tunnelirampin rakenteet eivät tule peittämään näkymää. Rampin kaukoympäristössä on runsaasti myös muita kulttuurihistoriallisia rakennetun ympäristön kohteita, eteenkin itä- ja eteläpuolella, mutta niihin vaikutusta ei ole.</p>			

4.2. MUU KULTTUURIPERINTÖ: MUINAISJÄÄNNÖKSET, PUISTOT, MUISTOMERKIT JA PATSAAT

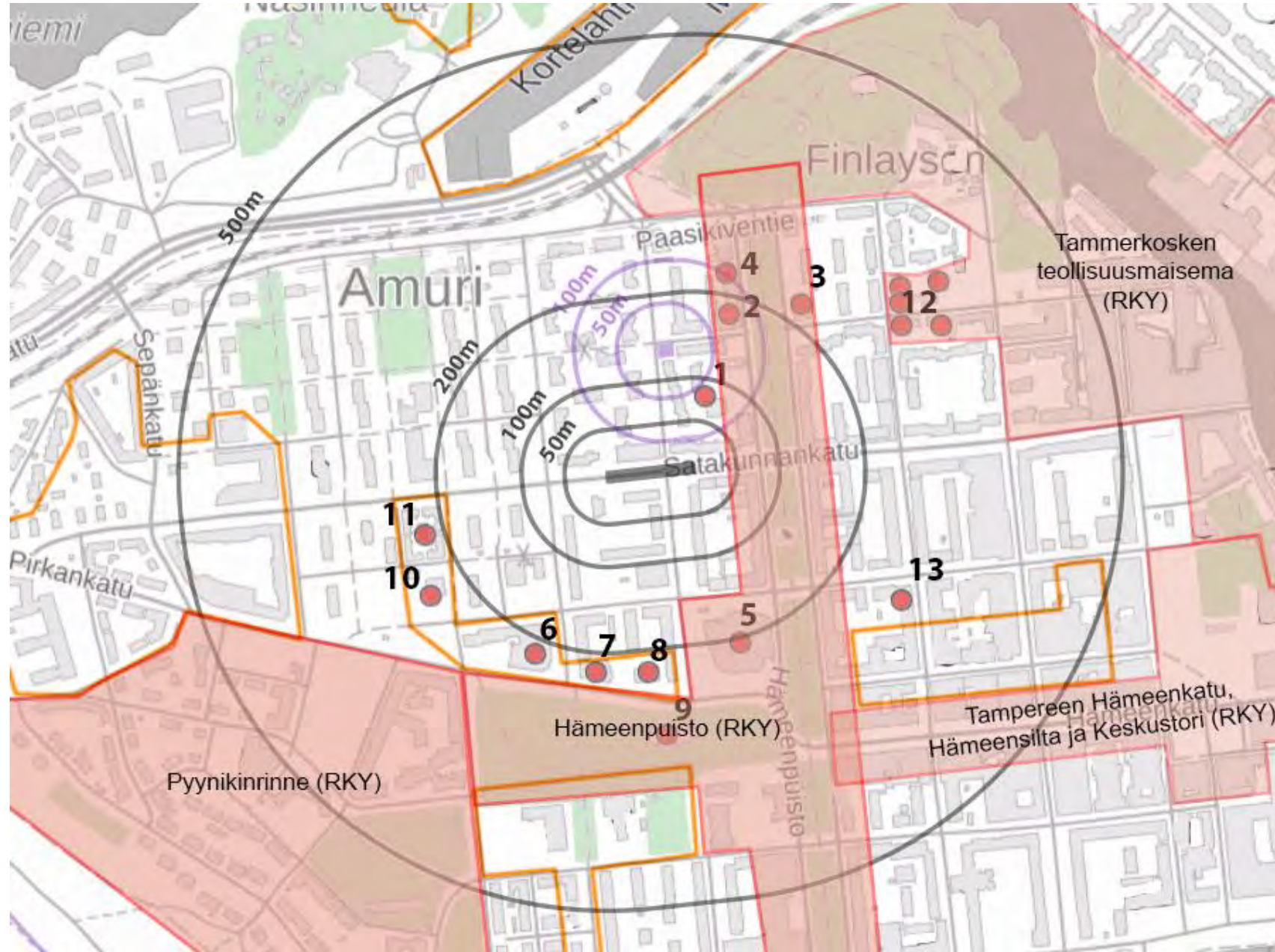
	SATAKUNNAN-KATU	MUSTALAHDEN-KATU	KORTELAHDEN-KATU	HÄMEENPUISTO	MUU YMPÄRISTÖ
NYKYTILA	Ei arvokkaiksi määriteltyjä lähikohteita.			 <p>Kuva 12. Hämeenpuiston kaupunkikuvallisesti vahvimmat osuudet ovat Satakunnankadulta etelään, mutta puisto on kokonaisuutena keskeinen kaupunkirakenteellinen kokonaisuus.</p> <p>Hämeenpuisto on valtakunnallisesti merkittävä rakennetun kulttuuriympäristön kohde (RKY). Museoviraston mukaan Hämeenpuisto ja sitä reunustavat eri vuosikymmeninä rakennetut merkittävät julkiset rakennukset ja asuinkerrostalot muodostavat historiallisesti kerroksellisen, mitatakaavaltaan yhtenäisen kaupunkitilan. Keskeinen elementti eheyden ja symmetrian kannalta ovat Hämeenpuiston kaksoispuurivit.</p> <p>Myös Tampereen ratikka on vaikuttanut Hämeenpuistoon katujärjestelyjen osalta, Pirkankadun ja Hämeenkadun vaihdoskohdassa. Tampereen ratikan 1. vaihe valmistuu vuonna 2021.</p>	Lähin muinaisjäännös, käytöstä jäänyt historiallinen hautausmaa, sijaitsee Pyynikin kirkkopuistossa.
SUORAT VAIKUTUKSET	Ei vaikutusta kulttuuriperintökohteiden vähäisyyden, etäisyyden, rampin rakenteiden mataluuden ja kaupungin ruutukaavarakenteen vuoksi.			<p>Kaistajärjestelyt ja liikennemerkkit tulevat muuttumaan Hämeenpuiston kohdalla, vaatien lisää tilaa. Hämeenpuiston nurmialue siirtyy hieman. Kyseinen kohta nurmea ei ole erityisen herkkä osa Hämeenpuistoa. Riittävän etäisyyden vuoksi arvokkaaseen kaksoispuurivistöön ei arvioida tulevan haittoja.</p> <p>Ramppia lähin muistomerkki/veistos on Minna Canthin muistomerkki Hämeenpuistossa, puutarhakadun pohjoispuolella – vaikutuksia siihen ei tule, kuten ei muihinkaan lähistön muistomerkkeihin.</p>	Etäisyyden vuoksi vaikutuksia ei ole, lukuun ottamatta näköyhteyden mahdollista heikkenemistä Pyynikin kirkkopuistoon Mustalahdenkadulta. Vaikutus on käsitelty taulukossa 4.1 <i>Rakennusperintö</i> (Aleksanterin kirkko).

5. AMURITUNNELIN POISTUMISPORRAS JA KORVAUSILMAKUILU

	KAUPUNKIKUVA: KATUTILA JA NÄKYMÄT RAKENNUKSISTA JA TONTEILTA	VIHERYMPÄRISTÖ: MAISEMA JA KASVILLISUUS	KULTTUURIYMPÄRISTÖ: RAKENNUSPERINTÖ JA MUU KULTTUURIPERINTÖ
NYKYTILA	Amurinlinnan tontin kulman puusto peittää rakennukset risteyksen suuntaan. Risteysalueen kaupunkikuvassa puilla on Amurinlinnan rakennuksia merkittävämpi rooli. Jalkakäytävällä tilan tuntua muodostaa lisäksi kulmauksen tiililaitaus.	Aidan sisäpuolta reunustaa suuret, hyväkuntoiset puut.	Amurinlinnan korttelin suojeluarvot painottuvat enemmän RKY-alueen (Hämeenpuisto) suuntaan, kuin Mustalahden ja Puuvillatehtaan kadun suuntaan. Kappaleessa 4.1 on tarkempi kuvaus Amurinlinnan korttelin rakennuksista. Läheisyydessä ei ole muinaisjäännöksiä, puistoja, muistomerkkejä tai patsaita.
SUORAT VAIKUTUKSET	Poistumistie on mahdollista rakentaa nykyisen katoksen ”jatkoksi”, jolloin kaupunkikuvallinen muutos uuden rakenteen osalta on kovin pieni.	Suurin kaupunkitilallinen syntyä siitä, että kulmassa oleva puu joudutaan poistamaan poistumisportaan kohdalta. Tämä muutos tuo Amurinlinnan rakennuksia enemmän näkyviin risteyksen suunnasta.	Poistumisportaan kohdalta poistettava suuri puu tuo Amurinlinnan rakennuksia enemmän näkyviin risteyksen suunnasta.



Puuvillatehtaankadun ja Mustalahdenkadun risteys (kohti Amurinlinnan korttelia). Suuremmat kuvat liitteessä 5.



Rakennusperintö- ja arvoympäristökohteet kartalla sekä niiden etäisyys Amuritunnelin suuaukosta ja poistumistiestä.

Punaisella valtakunnallisesti merkittävät rakennetut kulttuuriympäristöt (RKY).

Oranssilla rajauksella Pirkanmaan maakunnallisesti arvokkaat kulttuuriympäristöt.

- 1 Amurinlinna
- 2 Länsipuisto
- 3 Pikkupalatsi
- 4 Laivayhtiön talo
- 5 Pääkirjasto Metso
- 6 Pyynikin uimahalli
- 7 VPK:n talo
- 8 Hiekan taidemuseo
- 9 Aleksanterin kirkko
- 10 Tampereen taidemuseo
- 11 Työläismuseokortteli
- 12 Barkerintalo, Pikkutalo, Puuvillatehtaankatu 4, Finlaysonin kirkko, Ensimmäinen postitalo
- 13 Puutarhakadun Liiketalo

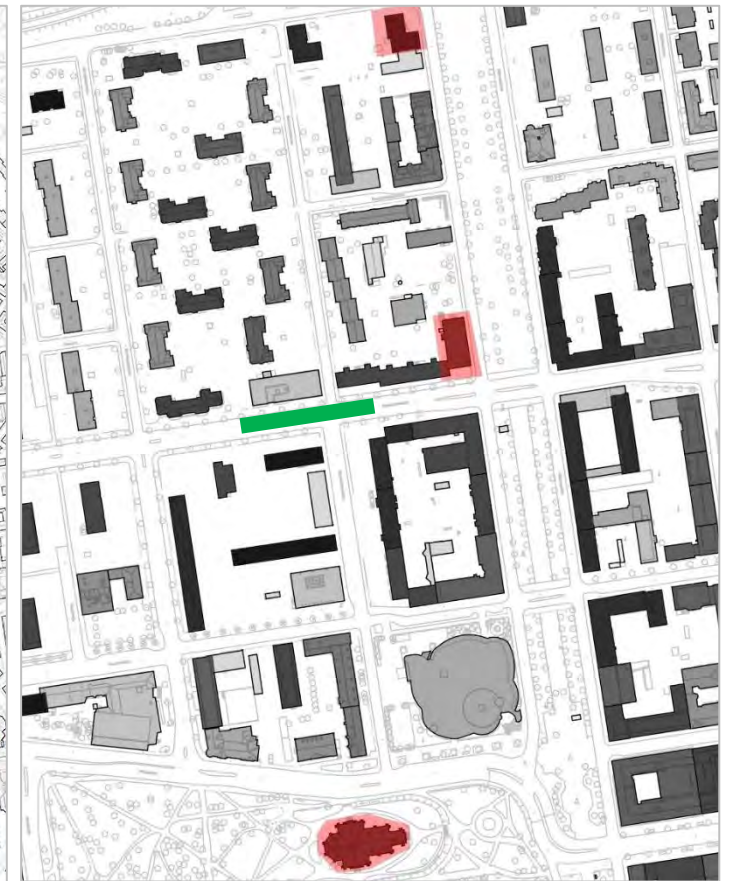
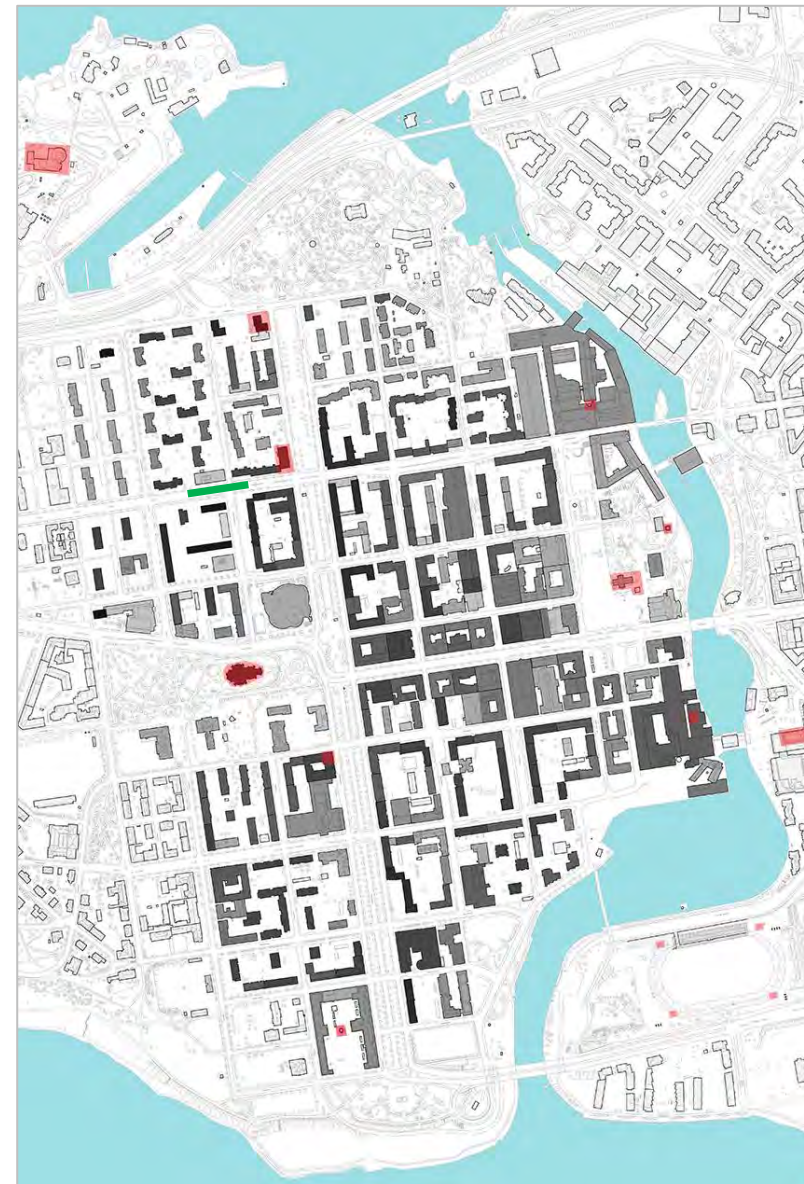
LIITE 2. RAKENNUSKORKEUDET JA LÄHIRAKENNUSTEN KÄYTTÖTARKOITUKSET

Kartta vasemmalla: Lähirakennusten käyttötarkoitukset. Amuri on keskustan toiminnallisen vyöhykkeen rajalla. Amurista länteen liiketiloja on vähemmän ja kaupunkikuva enemmän asuinaluemainen.

Kartat oikealla: Rakennuskorkeudet.



- asuin-/toimistopainotteinen rakennus
ei palveluita ■
- asuinpainotteinen rakennus
kivijalkakauppa tai -palvelu ■
- palvelurakennus
(päiväkoti, urheiluhalli) ■
- liikerakennus
kivijalkakauppa- tai palvelu ■
- päivittäistavarakaupan rakennus ■



- IX
- VIII
- VII
- VI
- V
- IV
- III
- II
- I

LIITE 3. SUOSITUKSIA AMURITUNNELIN SISÄNAJORAMPILLE

SUOSITUKSIA AMURITUNNELIN SISÄÄNKÄYNNIN SEINILLE JA TUKIMUUREILLE



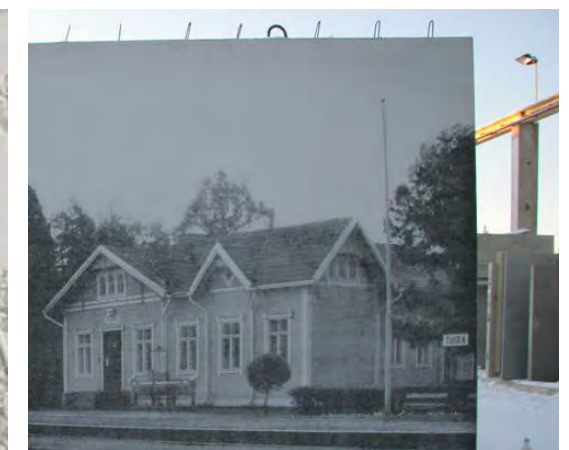
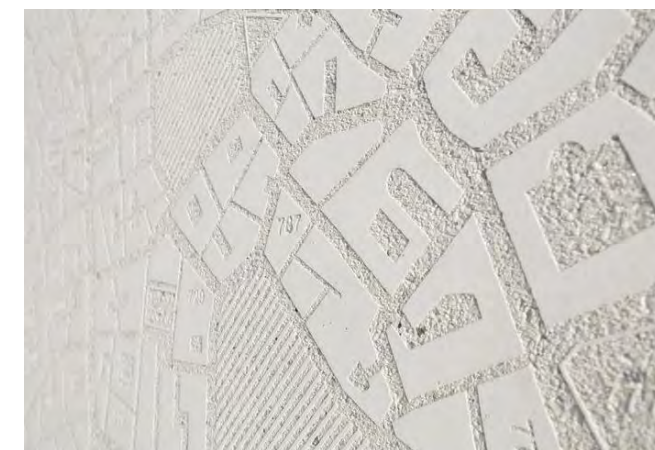
Liuskekiivi (esim. QPark Pikku Erottaja)
Siisti ja luonnonläheinen materiaali.



Väribetoni (vrt. Nokian parkki Ruoholahdessa)
esim. murrettu vihreä. Tulee sovitaa ympäröivään rakennuskantaan.



Valkoiset pinnat (esim. Rongankadun alitus)
Siisti, näkyvyys hyvä pimeällä valaistuna. Myös esimerkiksi uusi Amurin Hurmuri on valkoiseksi rapattu.



Kuvioitu betoni (yllä olevassa kuvassa Stockmannin pysäköintilaitoksen sisäänajo)
Kuvioituna esim. kaupungin rakeisuuskuva tai historiallisia kuvia Amurin kaupunginosasta.

SUOSITUKSIA AMURITUNNELIN SISÄÄNKÄYNNIN KAITEILLE



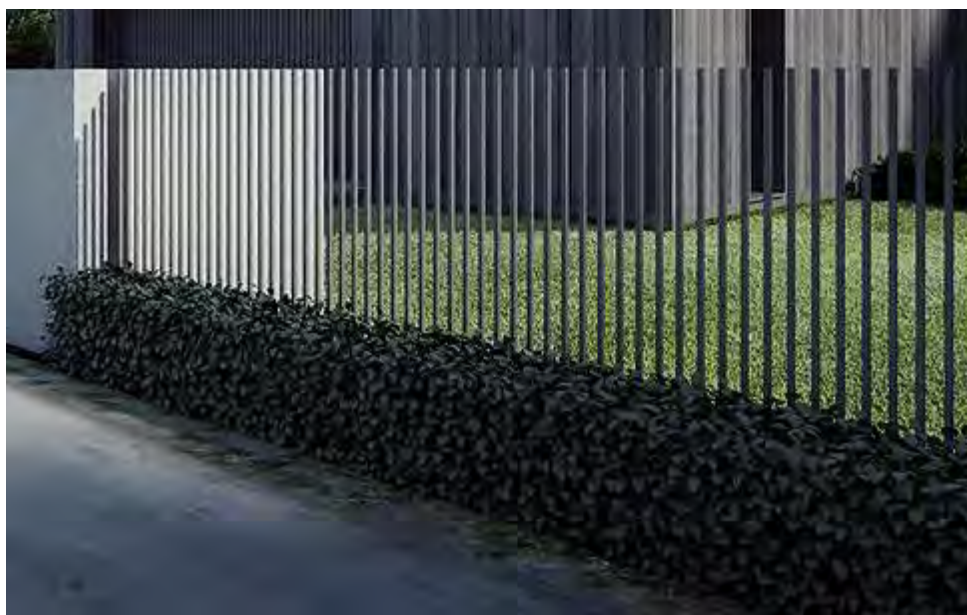
Teräskaide, tukimuuri liuskekiveä.
Neutraali sävy, sulautuu ympäristöön.



Mustaksi maalattu epäsymmetrinen teräskaide, tukimuuri sileää betonia
Vaalean ja mustan, sileän ja epäsymmetrisen moderni kontrasti.



Teräskaide, vaaka, tukimuuri sileää betonia
Riittävä välistys tärkeä, jotta risteyksen toiselle puolelle näkyy.



Musta teräskaide, **tukimuuri peitetty istutuksilla**.
Satakunnankadun puurivistön vehreys jatkuu maantasossa.



Kaide Mustanlahdenkadulla (rampista pohjoiseen), johon integroitu istu-
tuksia. Referenssi läheltä.



Puukaide, teräsdetailit.

Alueella ei juuri ole puuverhouksia tai -rakenteita, joten ratkaisu toisi
risteykseen erottuvan omaleimaisen kaupunkikuvallisen ilmeen.

HUOMIOITAVAA LIIKENNEMERKEISTÄ

Liikennemerkkien vaikutus ympäristöön on yksi merkittävistä tekijöistä si-
säänajon kaupunkikuvallisessa vaikutuksessa lähiympäristöön.

Viereisessä kuvassa sisäänkäynti Espoon Ison Omenan uuteen pysäköintilai-
tokseen (rakennettu v. 2017). Rantatunneliin johtava Amuritunneli vaatii to-
dennäköisesti esimerkkiä enemmän viitoitusta, joka myös tulee
sijoittumaan kadun keskelle, portaalina tunnelin sisäänkäynnille.



Espoon Ison Omenan viivoitus tunnelisisäänkäynnin kohdalla. Amuritunne-
lin viivoitus tulee vastaavaan sijaintiin portaalina.



Nykyinen portaaliviivoitus Hämeenpuiston ja Satakunnankadun risteyksessä
lähellä tunnelin sisäänkäyntiä.

LIITE 4. NÄKYMÄKUVAT



1. Satakunnankadulta länteen Hämeenpuiston kohdalla, Amuritunnelia kohti.



2. Satakunnankadulta länteen, lähempänä Amuritunnelia.



3. Satakunnankadulta länteen, Amuritunnelin sisäänkäynti.



4. Satakunnankadun ja Mustanlahdenkadun risteyksestä itään.



5. Satakunnankadun ja Kortelahdenkadun risteyksestä itään.



6. Satakunnankadulta itään, silta tunnelin avokaukalon ylitse.

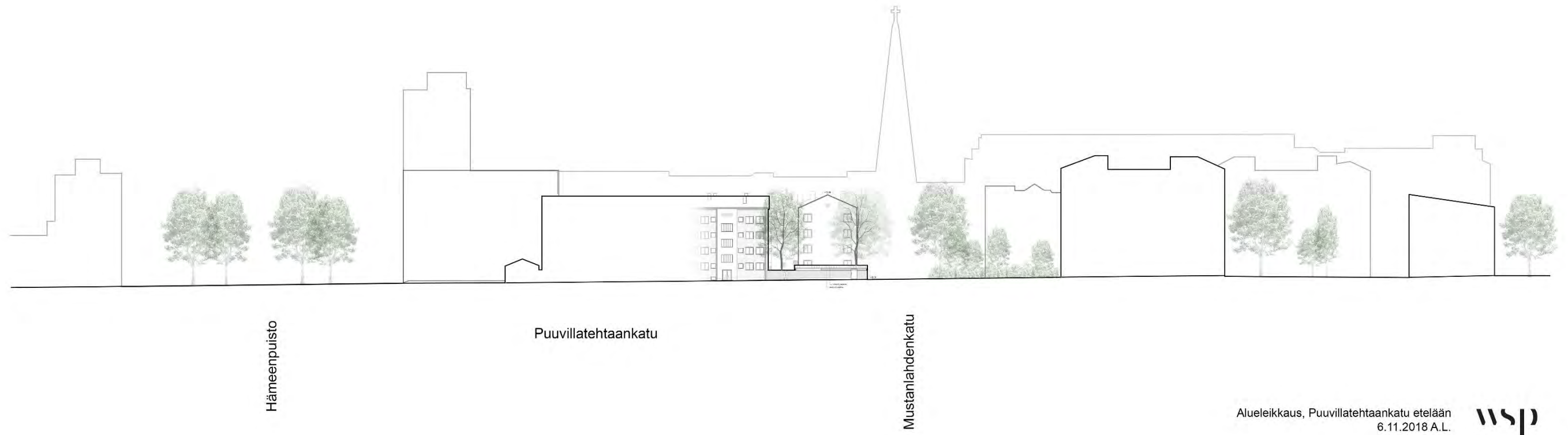


7. Silta tunnelin avokaukalon ylitse, näkymä Satakunnankatu 36:n asunnosta.

LIITE 5. AMURILINNAN POISTUMISTIE, MUUTOKSEN NYKYTILA (YLLÄ) JA NYKYTILA (ALLA)



LIITE 5. AMURILINNAN POISTUMISTIE, LEIKKAUS





Amuritunnelin sisäänkäynti
Leikkaus B-B, 1:1000
Aloitussvaihe 18.1.2018, WSP Finland Oy



Amuritunnelin sisäänkäynti
Leikkaus A-A, 1:1000
Aloitussvaihe 18.1.2018, WSP Finland Oy